

[Aksel Larsen.]

15. december forærede dem til at fremtvinge valg, måtte jo også næsten tvinge dem til efter valget at blive enige om dannelse af en fælles regering. Det må erkendes, at under valgkampen gav såvel venstre som konservative klar besked om deres villighed til at danne regering sammen med de radikale. De radikale derimod søgte til det allersidste at lægge røgslør om deres hensigter og deres beredvillighed, men nogen overraskelse blev regeringen Baunsgaard jo alligevel ikke. Jo, måske hvad dens personelle sammensætning angår, og hvad ministerposternes besættelse angår, men når dette er nævnt, så behøves der jo ikke flere ord om denne sag.

I regeringens tiltrædelseserklæring sagde statsministeren i tirsdags noget aldeles og ubestridelig rigtigt: at der i den øjeblikkelige situation er brug for en arbejdsdygtig og handlekraftig regering. Jeg nærer et behersket håb om, at regeringen vil vise sig at være både arbejdsdygtig og handlekraftig. Det beherskede i mit håb skal ikke tages som udtryk for den lave og nederdrægtige tankegang, det ville være at ønske regeringen en sådan grad af arbejdsudygtighed, at den hurtigt fik fiasko og i erkendelse af egen ufuldkommenhed måtte vige pladsen. Aldeles ikke. Nej, men hvis en regering sammensat af netop disse 3 partier, altså af folketingets borgerlige blok, virkelig skulle være lige så handlekraftig, som dens partier har været højroastede og hensynsløse, mens de var i opposition, så ville befolkningen kunne se meget svære tider i møde. En handlekraftig regering med en reaktionær politik vil ikke være nogen gave til landet, og derfor er mit ønske behersket. Naturligvis vil jeg byde regeringen og regeringens medlemmer velkommen til arbejdet, men dette velkommen er, som man forstår, også noget behersket.

Det er jo imod min natur at være slem, men et studium af statsministerens tale har nu givet indtryk af alt andet end arbejdsdygtighed, beslutsomhed og handlekraft fra regeringens side. Talen stillede problemer op, problemer, som skulle løses. Den fremstillede den økonomiske situation som meget mørk. Den maledede statsfinansernes stilling i næsten endnu sortere farver, og den lovede, at der ville blive gennemført en politik, som kan bringe det danske samfund ind i en ny og

stabil økonomisk fremgang. Men hvad vil regeringen konkret gøre? Her fik vi, synes jeg, mindre besked, end vi i de forløbne 2 uger har fået gennem dagbladenes nøglehulsreportage fra 9 mands udvalgets forhandlinger.

Først til problemstillingen i regeringserklæringen. Regeringen overtager på den økonomiske politiks område en tung arv fra sin forgænger, siger statsministeren, og hurtig og effektiv indgriben er nødvendig. Undskyld, jeg siger det rent ud: denne arv er skabt af arvtagerne selv. Ved en hensynsløs psykologisk kampagne har de nuværende regeringspartier og deres presse gjort alt for at sprede uro og pessimisme i erhvervslevet, og nogle materielle følger har denne kampagne jo haft. Hertil kommer, at regeringspartierne jo selv direkte har hovedansvaret for den triste økonomiske prognose, statsministeren med overdimensionering gav, da han i sin tale sagde følgende:

„Dyrtidsreguleringen og de i fjor aftalte lønforhøjelser samt arbejdstidsforkortelse vil i det første halve år medføre betydelige stigninger i omkostninger, indtægter og priser. Disse stigninger vil atter forhøje reguleringspristallet til sommer og medføre en ny omgang forhøjelse af pengeindtægter, omkostninger og priser til efteråret.

Man kan herefter befrygte, at løniveauet i begyndelsen af 1969 vil ligge op til 13 pct. højere end for øjeblikket, hvilket i væsentlig grad vil overstige den lønstigning, der kan forventes i de lande, vi i særlig grad konkurrerer med.“

Hvis regeringspartierne i deres iver efter at få regeringsmagten, hvilket åbenbart fik dem til at glemme alt andet, ikke havde været med til at nedstemme den socialdemokratiske regerings forslag om dyrtidsportionen og engangsskatten, så havde der været lagt en kraftig og gavnlig dæmper på pris- og omkostningsudviklingen. De efterfølgende foranstaltninger, foranstaltninger med længere sigte, der ville være kommet, havde yderligere virket i gunstig retning, men måske var det i særlig grad tanken om en planmæssig og samfundsbetonet økonomisk politik, som både socialdemokratiet og socialistisk folkeparti har på sit program, der fik de borgerlige partier til at smide alle hævninger over bord.